

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Ontwerp van besluit betreffende het opleidingsaanbod, de organisatie, de personeelsformatie, de inning van het inschrijvingsgeld en de certificering van het deeltijds kunstonderwijs
- Principiële goedkeuring

1. INHOUDELIJK

1.1. ALGEMEEN

Op 13 oktober heeft de Vlaamse Regering het voorontwerp van decreet betreffende het deeltijds kunstonderwijs een tweede keer principiële goedkeuring toegekend. Deze goedkeuring betekende een mijlpaal in een lange weg naar een nieuw decreet deeltijds kunstonderwijs. Het decreet treedt op 1 september 2018 in werking.

De nood aan een niveaudecreet drong zich op toen een rapport van het Rekenhof in 2003 duidelijk maakte dat de regelgeving van dko onoverzichtelijk is, met een summiere decretale basis. Ze vormt ook in veel gevallen een beperking voor de dynamiek die in het werkveld duidelijk voelbaar is, en is daarenboven niet flexibel genoeg om de evolutie van het kunstenlandschap te volgen.

In tegenstelling tot bijvoorbeeld het basisonderwijs heeft het dko tot nu toe geen eigen niveaudecreet. De huidige regelgeving voor het deeltijds kunstonderwijs is verspreid over verschillende decretale teksten en een veelvoud aan besluiten van de Vlaamse Regering. Het huidige regelgevend kader is bovendien verouderd en sluit niet meer aan bij de huidige dynamiek van het dko. De belangrijkste regelgevende teksten dateren van 31 juli 1990. Leerkrachten hebben daardoor te weinig ruimte voor nieuwe pedagogische inzichten of actuele ontwikkelingen in de kunsten.

Onderzoek over studiekeuze en leerloopbanen toont aan dat leerlingen over het algemeen tevreden zijn of tevreden terugblikken op hun dko-deelname (HIVA, VUB 2016). Toch zijn er ook aandachtspunten. Onderzoek over de leerloopbanen van leerlingen in de periode van 2001-2002 tot 2014-2015 vertoont een vrij grote drop-out. Omgekeerd zijn er heel wat leerlingen die studievertraging oplopen, vooral in het laatste gedeelte van het leertraject. Op basis van de drempels die participatie bemoeilijken, adviseren onderzoekers om meer te werken op maat in de organisatie van het deeltijds kunstonderwijs.

Het nieuwe niveaudecreet beoogt het actualiseren en concretiseren van einddoelen, het actualiseren van de opleidingsstructuur, het opheffen van de programmatie-stop, het optimaal benutten van de budgettaire ruimte en het verminderen van de planlast bij de inning van de inschrijvingsgelden. Lokale samenwerkingsinitiatieven tussen academies en het kleuter-, leerplichtonderwijs en hoger onderwijs moeten het cultureel bewustzijn en de culturele expressie van leerlingen en studenten versterken en zullen ook een belangrijke toeleidende functie hebben, in het bijzonder voor leerlingen

uit kansengroepen voor wie een kunstopleiding in de vrije tijd minder vanzelfsprekend is. Samenwerking met (lokale) culturele actoren zorgt voor meer dwarsverbanden met het beleidsdomein Cultuur.

Het voorliggende ontwerp van besluit geeft uitvoering aan diverse aspecten van het niveaudecreet:

- de indeling van het opleidingsaanbod in opties, vakken en muziekinstrumenten;
- de organisatie van de leeractiviteiten in de loop van het schooljaar en de vakantieregeling;
- de praktische uitvoering van de toelatingsvoorwaarden;
- de vrijstellingsregeling en de mogelijkheid om buiten de academie les te volgen (extramurosactiviteiten en alternatieve leercontext);
- de personeelsformatie van het onderwijzend-, bestuurs- en administratief personeel;
- de praktische organisatie van de inning van de inschrijvingsgelden;
- de aanvraagprocedure voor erkenning en programmaties van academies, domeinen en structuuronderdelen;
- de aanvraag en beslissingsprocedure voor het verwerven van onderwijsbevoegdheid voor opties en muziekinstrumenten;
- de praktische uitwerking voor het treffen van sancties en de beroepsmogelijkheden.

Het ontwerp volgt de structuur van het niveaudecreet. De indeling in hoofdstukken weerspiegelt grotendeels die van het niveaudecreet. Zo wordt de regelgeving, die nu versnipperd is over diverse besluiten, bij elkaar gebracht en overzichtelijk gemaakt. Dat zal de consultatie van de regelgeving ten goede komen. Het ontwerp regelt vooral procedurele aspecten die te maken hebben met de praktische organisatie van het deeltijds kunstonderwijs: de organisatie van het schooljaar, de inning van het inschrijvingsgeld. Maar ook de informatie-uitwisseling met de Vlaamse Overheid, meer bepaald het Agentschap voor Onderwijsdiensten komt aan bod. Zo bevat het ontwerp een aanvraag- en beslissingsprocedure inzake de programmaties en het verwerven van onderwijsbevoegdheid. Nogal wat praktische en organisatorische aspecten zijn vandaag enkel bij omzendbrief geregeld, zonder dat er een juridische grondslag voor bestaat. Het ontwerp heeft de bedoeling om ook voor die aspecten de rechtszekerheid te verhogen, zonder evenwel bijkomende regeldruk te creëren. Waar mogelijk sluit het ontwerp van besluit aan bij de regelgeving over gelijkaardige aspecten in het basisonderwijs, secundair onderwijs of volwassenenonderwijs en brengt daardoor meer coherentie in de regelgeving over de verschillende onderwijsniveaus. In de artikelsgewijze bespreking wordt verwezen naar die regelgeving.

De basiscompetenties zullen in een afzonderlijk besluit van de Vlaamse Regering bepaald worden. Ook voor de samenwerkingsinitiatieven tussen academies, scholen, hoger onderwijs en lokale culturele actoren, zal er een afzonderlijk besluit voorgelegd worden. De Koninklijke Beiaardschool 'Jef Denyn' te Mechelen is opgenomen in het deeltijds kunstonderwijs, maar volgt een afwijkende indeling van het opleidingsaanbod en heeft ook een eigen toelageregeling. Voor deze instelling zal er net als vandaag een afzonderlijk besluit van de Vlaamse Regering opgemaakt worden. Ten slotte zullen diverse personeelsaspecten zoals de bekwaamheidsbewijzen, de bezoldigingsregeling en de prestatieregeling in een afzonderlijk besluit geregeld worden.

Het belangrijkste inhoudelijke onderdeel van het ontwerp vormt de indeling van het opleidingsaanbod in opties en vakken. Het niveaudecreet legt de grote contouren van de opleidingenstructuur vast: de indeling in domeinen, studierichtingen en graden. Ook de globale studieomvang wordt in dit decreet vastgelegd.

De meer concrete invulling in opties en vakken laat het niveaudecreet over aan de Vlaamse Regering. De optie vormt de meest specifieke studiekeuze die een leerling kan maken in een bepaalde graad van een studierichting. In de richting muziek gaat de keuze voor een bepaalde optie ook vaak gepaard met een instrumentkeuze. In elke studierichting kunnen er verschillende opties voorkomen. De indeling verschilt naargelang het domein:

- materiaal en techniek in beeldende en audiovisuele kunsten: schilderkunst, glaskunst, grafiek;

- stijlrichtingen in muziek, woordkunst-drama en dans: klassieke muziek, volksmuziek enz.

Aansluitend bij de beleidsambitie om meer beslissingen over te laten aan het lokale niveau (cf. conceptnota) vormt het opleidingsaanbod geen dwingend kader, maar veeleer een catalogus van mogelijkheden. Schoolbesturen zullen uit het geheel van opties een keuze maken voor een aanbod dat aansluit bij de leervragen die zij vaststellen en de mogelijkheden die zij hebben op het vlak van infrastructuur en expertise. Iedere optie is op haar beurt samengesteld uit verschillende vakken. Ook hier laat het ontwerp meer vrijheid dan vandaag het geval is. Naast een aantal verplichte vakken kunnen schoolbesturen binnen de voorziene studieomvang een selectie maken uit een aantal keuzevakken. Schoolbesturen kunnen ervoor kiezen aan de leerlingen verschillende alternatieven aanbieden. De combinatie van een vaste sokkel met verplichte vakken en een gedeelte met keuzevakken zorgt voor meer pedagogische vrijheid, maar stelt tevens een aantal fundamentele aspecten van de onderwijskwaliteit voorop.

Het ontwerp bevat ook een lijst van muziekinstrumenten die de academies in het domein muziek kunnen aanbieden. Dat de instrumenten exhaustief vastgelegd worden, heeft te maken met de inzetbaarheidsregeling van de leerkrachten. Per instrument (of instrumentengroep) zal een andere leerkracht ingezet moeten worden. Leerkrachten van de verschillende instrumenten(groepen) zijn daarbij meestal niet inwisselbaar.

In de conceptnota kiest de Vlaamse Regering voor een nieuwe opleidingsstructuur die niet vertrekt van een blanco blad, maar behoudt wat goed is. De nieuwe structuur sluit aan bij de huidige opbouw van de leertrajecten, zodat het geheel voor de leerlingen en leerkrachten herkenbaar blijft. Ook voor het opleidingsaanbod gaat het ontwerp op de ingeslagen weg voort. Het huidige organieke aanbod van opties en vakken vindt zijn evenknie in de nieuwe indeling. Daarnaast worden ook nieuwe mogelijkheden geboden, aansluitend op de evolutie van de kunsten sinds het vastleggen van de huidige regelgeving in 1990.

Een nieuwe regelgeving is uiteraard een gelegenheid bij uitstek om het huidige opleidingsaanbod te actualiseren. De UNESCO-conferentie van 2003 betreffende de bescherming van het immaterieel cultureel erfgoed benadrukte het belang van respect voor culturele diversiteit en menselijke creativiteit. De maatschappelijke relevantie wordt het uitgangspunt om een optie of muziekinstrument al dan niet in het dko aan te bieden. De mogelijke opties en muziekinstrumenten die in het dko voorkomen, zijn getoetst aan de volgende criteria (wat niet wil zeggen dat elke optie of muziekinstrument aan alle drie de criteria moet voldoen):

- is er een leerbehoefte in functie van hetzij vervolgonderwijs, hetzij kunstbeoefening in de vrije tijd of de arbeidsmarkt?
- bereikt het aanbod nieuwe doelgroepen?
- is de optie of het muziekinstrument belangrijk voor het immaterieel cultureel erfgoed?

Het eerste criterium plaatst de relevantie van een optie of muziekinstrument ten opzichte van de finaliteit van het deeltijds kunstonderwijs. Van zodra een instrument aangeboden wordt in een opleiding van het hoger kunstonderwijs verdient het ook een plaats in het deeltijds kunstonderwijs. Via een dko-opleiding kunnen leerlingen zich dan voorbereiden op de doorstroom naar hoger kunstonderwijs. Daarnaast is er het socioculturele veld van kunstbeoefening in de vrije tijd waarin allerhande kunstuitingen een richtinggevende plaats hebben. Amateurkunstenaars laten onze lokale culturele verenigingen bloeien. Als een muziekinstrument een vast onderdeel uitmaakt van een gangbare samenstelling, is het opgenomen.

Kunstbeoefening verandert mee met de maatschappelijke evoluties. Onder invloed van internet, globalisering en de toenemende culturele diversiteit worden geografische afstand en culturele grenzen alsmaar minder determinerend. Culturen vermengen zich en zijn een voedingsbodem voor nieuwe uitdrukkingsvormen. Het opleidingsaanbod moet dan ook een afspiegeling vormen van de

culturele rijkdom die in Vlaanderen aanwezig is. Identificatiemogelijkheden met het aanbod zijn heel belangrijk als het er op aankomt om het dko aantrekkelijker te maken voor bepaalde doelgroepen die nu nog te weinig de stap naar de academie zetten. Een optie of instrument zorgt vaak voor een heel concreet aanknopingspunt waardoor het opleidingsaanbod herkenbaar wordt en vertrouwen wekt.

Een derde toetssteen om de maatschappelijke relevantie van een optie of instrument te bepalen is het belang ervan voor het immaterieel cultureel erfgoed. Bepaalde opties en instrumenten vinden hun wortels in het Vlaamse culturele erfgoed. Het leren beoefenen of bespelen ervan moet ook voor de volgende generaties bewaard blijven. Zo biedt het deeltijds kunstonderwijs een aantal unieke opties voor ambachtslieden aan: smeden, glasblazen. Ook de barok- en volksmuziekinstrumenten worden misschien niet in ruime kring bespeeld, maar zorgen er wel voor dat muziek die aan de basis ligt van het hedendaagse repertoire, in haar originele vorm beluisterd kan worden. De diversiteit die het huidige instrumentenaanbod kenmerkt, moet het ontwerp ook voor de toekomst vrijwaren.

Academies hebben vandaag weinig mogelijkheden om hun opleidingsaanbod te actualiseren. De huidige programmatiestop bevriest de toestand van het opleidingsaanbod van het schooljaar 2010-2011; nieuwe filialen, opties en instrumenten kunnen voorlopig enkel opgericht worden als de Vlaamse Regering een afwijking verleent. In de conceptnota sprak de Vlaamse Regering de ambitie uit om de programmatiestop op te heffen en te vervangen door een nieuwe regelgeving die tegelijk ruimte en duidelijkheid schept. Om de rationale spreiding van het opleidingsaanbod te regelen, introduceert het niveaudecreet het concept 'onderwijsbevoegdheid', een term die vandaag al gangbaar is in het volwassenenonderwijs. Het ontwerp van besluit bevat een procedure die regelt hoe een academie onderwijsbevoegdheid kan verwerven en behouden. De minister zal onderwijsbevoegdheid toekennen op grond van een aantal criteria, zoals aanwezige infrastructuur, aansluiting bij het bestaande aanbod van de academie.

De ontwerpregelgeving wil een evenwicht vinden tussen rationele spreiding omwille van financiële overwegingen: versnippering tegen gaan, wildgroei vermijden en tegelijk de toegankelijkheid van het aanbod waarborgen met het oog op studiecontinuïteit en bereikbaarheid.

Anders dan de programmatie- en rationalisatieregulering voor structuuronderdelen verwerft een academie onderwijsbevoegdheid voor een optie of instrument voor het geheel van de academie. Op die manier kunnen schoolbesturen beter inspelen op lokale noden en worden nodeloze verplaatsingen voor de leerlingen vermeden.

Door het grote aantal verschillende opties en muziekinstrumenten zou het verlenen van onderwijsbevoegdheid voor elke optie en instrument tot een complexe regelgeving en procedure leiden. Het ontwerp bevat daarom een indeling zinvolle clusters van opties en muziekinstrumenten. Daarbij houdt de regelgeving rekening met het onderscheid tussen unieke en niet-unieke opties en muziekinstrumenten, zoals de decretale regelgeving vooropstelt.

Na de inwerkingtreding van de nieuwe regelgeving zal een regelmatige actualisering van het opleidingsaanbod van opties, instrumenten en vakken nodig blijven. Na verloop van tijd zullen er opties, vakken of instrumenten ontbreken, maar ook opties of instrumenten die om de één of andere reden niet aanslaan, kunnen beter weggelaten worden. Het ontwerp van besluit voorziet een specifieke procedure voor de actualisering van het opleidingsaanbod.

Het vijfde hoofdstuk van het ontwerp van besluit regelt de personeelsformatie. Het bepaalt de omrekeningsregels van de lestijden die een academie op basis van de omkaderingsberekening in het niveaudecreet toegewezen krijgt voor een bepaald schooljaar (cf. artikel V.5 tot en met V.8) van het niveaudecreet, voor een bepaald schooljaar toegewezen krijgt, naar betrekkingen in ambten van het onderwijzend personeel. In het dko zijn dat voor het grootste gedeelte leraren, maar in de domeinen

dans en muziek kunnen academies ook begeleiders inzetten. Deze personeelsleden begeleiden de leerlingen op de piano.

Tot nu toe was die omrekening nog niet in een bepaling opgenomen, maar moest worden samengesteld uit verschillende regelgevende bepalingen (nl. de regeling over het prestatiestelsel van personeelsleden¹). Het voorliggende ontwerp van besluit zorgt voor een duidelijke regelgevende basis van de omrekening die vandaag in de praktijk wordt toegepast. Daarbij wordt er rekening gehouden met de verschillende prestatiestelsels voor leraren/begeleiders die in de eerste, tweede of derde graad ingezet worden en leraren/begeleiders die in de vierde graad en de kortlopende studierichtingen worden in gezet.

Het niveaudecreet voorziet de mogelijkheid om voordrachtgevers in te zetten. Op die manier kunnen academies hun onderwijs versterken door experts uit het domein van de kunsten van buitenaf aan te trekken voor een tijdelijke onderwijsopdracht: lezing, demonstratie. De academies kunnen daarvoor lestijden omzetten naar een krediet. Het ontwerp bevat de berekeningswijze van dat krediet.

Met het oog op een vlot consulteerbare regelgeving wordt het prestatiestelsel van het administratief personeel dat vandaag in een afzonderlijk besluit² geregeld is opgenomen in het vijfde hoofdstuk personeelsformatie van het voorliggende ontwerp van besluit.

De Vlaamse Regering heeft de beleidskeuze gemaakt om de bestaande categorieën van rechthebbenden op het verminderd inschrijvingsgeld te behouden, maar rechtszekerheid en transparantie te creëren via goede regelgeving. Op die manier kan er eenduidige communicatie naar academies en leerlingen gevoerd worden. Die duidelijke communicatie is zeker voor rechthebbenden op een verminderd tarief cruciaal. Een korting op het inschrijvingsgeld schiet haar doel als drempelverlagende maatregel voorbij als de rechthebbenden onvoldoende geïnformeerd zijn.

Daarenboven wil de Vlaamse Regering ook inzetten op planlastvermindering. Het zesde hoofdstuk van het ontwerp van besluit koppelt aan de categorieën van het niveaudecreet meerdere attesten waarvan de leerling gebruik kan maken om zijn recht aan te tonen. Op die manier sluit de regelgeving beter aan bij de kortingen die ook in andere levensdomeinen gelden: sport, vrije tijd, toerisme. Een voorbeeld hiervan is de UiTpas, een nieuw bewijsstuk dat het ontwerp introduceert.

Met de UiTpas stimuleren lokale besturen de inwoners om te participeren aan het culturele en vrijetijdsaanbod. Kansengroepen kunnen met de UiTpas op een niet stigmatiserende manier korting genieten. De ondersteuning van lokale besturen die de UiTpas willen invoeren is opgenomen als opdracht binnen de beheersovereenkomst met CultuurNet Vlaanderen, die begin dit jaar vernieuwd werd. De Vlaamse regering besliste op 19 december 2014 over de procedure voor de verdere uitrol van UiTPAS in Vlaanderen.

1.2. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

Artikel 1. Dit artikel behoeft geen toelichting voor wat de erkende academies van het deeltijds kunstonderwijs betreft.

¹ Besluit van de Vlaamse Regering van 31 juli 1990 betreffende de bekwaamheidsbewijzen, de salarisschalen, het prestatiestelsel en de bezoldigingsregeling van de leden van het bestuurs- en onderwijzend personeel en van het opvoedend hulppersoneel van de onderwijsinstellingen voor deeltijds kunstonderwijs, studierichtingen "Muziek", "Woordkunst" en "Dans" en het Besluit van de Vlaamse Regering van 31 juli 1990 betreffende de bekwaamheidsbewijzen, de salarisschalen, het prestatiestelsel en de bezoldigingsregeling van de leden van het bestuurs- en onderwijzend personeel en van het opvoedend hulppersoneel van de onderwijsinstellingen voor deeltijds kunstonderwijs, studierichting "Beeldende Kunst"

² besluit van de Vlaamse Regering van 18 juli 2014 betreffende het prestatiestelsel van opstellers in het deeltijds kunstonderwijs

Voor de Beiaardschool geldt een specifieke organisatie van het opleidingsaanbod. Ook de betoelaging is anders geregeld. Die aspecten zijn geregeld in het afzonderlijke Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de Beiaardschool.

Art. 2. Dit artikel definieert een aantal relevante begrippen.

Art. 3.

Dit artikel bepaalt welke opties binnen het domein beeldende en audiovisuele kunsten georganiseerd kunnen worden.

Art. 4.

Dit artikel bepaalt welke vakken binnen welke opties binnen het domein beeldende en audiovisuele kunsten georganiseerd kunnen worden.

Art. 5.

Dit artikel bepaalt welke opties binnen het domein dans georganiseerd kunnen worden.

Art. 6.

Dit artikel bepaalt welke vakken binnen welke opties binnen het domein dans georganiseerd kunnen worden.

Art. 7.

Dit artikel bepaalt welke opties binnen het domein woordkunst-drama georganiseerd kunnen worden.

Art. 8.

Dit artikel bepaalt welke vakken binnen welke opties binnen het domein woordkunst-drama georganiseerd kunnen worden.

Art. 9.

Dit artikel bepaalt welke opties binnen het domein muziek georganiseerd kunnen worden.

Art. 10.

Dit artikel bepaalt welke vakken binnen welke opties binnen het domein muziek georganiseerd kunnen worden.

Art. 11.

Dit artikel bepaalt welke muziekinstrumenten in het vak instrument: klassiek aangeboden kunnen worden.

Art. 12.

Dit artikel bepaalt welke instrumenten in het vak instrument: oude muziek aangeboden kunnen worden.

Art. 13.

Dit artikel bepaalt welke instrumenten in het vak instrument: jazz-pop-rock aangeboden kunnen worden.

Art. 14.

Dit artikel bepaalt welke instrumenten in het vak instrument: folk-en wereldmuziek aangeboden kunnen worden.

Art. 11.15.

Dit artikel behoeft geen toelichting

Art. 16.

Dit artikel bepaalt het vak dat binnen de domeinoverschrijdende initiatie georganiseerd moet worden.

Art. 17.

Dit artikel bepaalt dat een academie een lessenrooster moet opstellen. De academie bepaalt hoe ze de totale studieomvang van een opleiding verdeelt over de verschillende leerjaren. Daarbij kunnen ze opteren om elk leerjaar evenveel studieomvang toe te kennen of juist het ene leerjaar zwaarder te laten doorwegen dan het andere.

Daarnaast maakt een academie de keuze hoe de verschillende vakken over de leerjaren verdeeld worden.

Art. 18.

Dit artikel bepaalt hoe het lessenrooster voor het domein beeldende en audiovisuele kunsten ingevuld wordt. Enerzijds zijn er een aantal vakken verplicht, daarnaast heeft de academie de vrijheid om het curriculum verder vorm te geven met keuzevakken.

Art. 19.

Dit artikel bepaalt hoe het lessenrooster voor het domein dans ingevuld wordt. Het volledige curriculum bestaat uit verplichte vakken. Voor de optie werelddans wordt er evenwel een keuze gemaakt uit een stijldifferentiatie.

Art. 20.

Dit artikel bepaalt hoe het lessenrooster voor het domein woordkunst-drama ingevuld wordt. Enerzijds zijn er een aantal vakken verplicht, daarnaast heeft de academie de vrijheid om het curriculum verder vorm te geven met keuzevakken.

Art. 21.

Dit artikel bepaalt hoe het lessenrooster voor het domein muziek ingevuld wordt. Enerzijds zijn er een aantal vakken verplicht, daarnaast heeft de academie de vrijheid om het curriculum verder vorm te geven met keuzevakken.

Art. 22. De academie heeft de bevoegdheid om het lessenrooster samen te stellen. Leerlingen kunnen niet automatisch zelf kiezen welke vakken ze willen volgen. Het al dan niet aanbieden van meerdere keuzemogelijkheden is een beslissing van de academie.

Art. 23. Een artistiek creatieproces vergt soms momenten waarop leerlingen intensiever kunnen doorwerken, bijvoorbeeld een repetitie in de aanloop van een concert of opvoering. Door lessen samen te voegen tot lesblokken kunnen leerkrachten daarop inspelen; Maar ook om praktische redenen kunnen aan de basis liggen om af te stappen van het wekelijkse lesritme. Een extramurosactiviteit vergt vaak meer dan een lestijd. Nogal wat vakken nemen maar een wekelijkse lestijd in beslag. Om verplaatsingen te besparen kiezen academies ervoor om die vakken bijvoorbeeld tweewekelijks of maandelijks in te plannen.

De tweede paragraaf bevat een aantal garanties om het evenwicht tussen praktische afwegingen en de continuïteit van het leerproces te waarborgen. De paragraaf garandeert verder dat alle voorziene lessen effectief gegeven worden .

De derde paragraaf maakt het mogelijk om lessen te vervangen door leeractiviteiten buiten de academiemuren.

Leerkrachten in het dko combineren heel vaak een loopbaan in het onderwijs met een artistieke carrière. Die combinatie is zeer waardevol voor de kwaliteit van het onderwijs maar levert soms conflicten in de planning op. De vierde paragraaf laat toe om het lessenrooster tijdelijk aan te passen zodat de leerkrachten zijn engagementen buiten het onderwijs kan nakomen. Ook hier waarborgt de regelgeving dat de alle lessen gegeven worden en dat oneigenlijk gebruik tegengegaan wordt.

Art. 24. Een academie kan leeractiviteiten op maat vrij inplannen in de loop van het schooljaar. De leeractiviteiten kunnen op elk moment in het schooljaar van start gaan en hoeven geen wekelijkse regelmaat te volgen, Zo kunnen academies gedurende enkele weken een lezingenreeks plannen of een meerdaagse workshop organiseren. Het artikel regelt de communicatie met de doelgroep. Dat kunnen zowel leerlingen als afgestudeerden zijn. De toelatingsvoorwaarden kan de academie conform het niveaudecreet zelf bepalen. Het artikel regelt de communicatie met die doelgroep en verzekert dat de geïnteresseerde op de hoogte gebracht worden van het aanbod.

Art. 25. Het niveaudecreet regelt enkel de afstemming van de organisatie van het dko op het leerplichtonderwijs in die zin dat de leeractiviteiten voor leerplichtige leerlingen niet overlappen. Het besluit legt geen bijkomende restricties op. Net als in het volwassenonderwijs kunnen de leeractiviteiten op elk moment van de week plaats vinden. Een academie is net als een centrum voor volwassenenonderwijs in de loop van het schooljaar maximaal 12 weken volledig gesloten.

Art. 26. Academies volgen in de praktijk de vakantieregeling van het basis- en secundair onderwijs. Het artikel legt de vakantieperiodes vast conform de regelgeving in die onderwijsniveaus.

Het tweede lid maakt het mogelijk om ook vakantiecursussen te organiseren. Een academie kan daarmee inspelen op de vraag naar verdiepende activiteiten naast de reguliere lessen, bijvoorbeeld masterclasses voor getalenteerde leerlingen.

Art. 27. Net als in het basis- en secundair onderwijs bevat het ontwerp een aantal bijkomende vrije dagen die buiten de vakantieperiodes vallen. In tegenstelling tot het basis- en secundair onderwijs is de dag na Hemelvaart geen verplichte vakantiedag. Gezien veel academies ook op zaterdag leeractiviteiten organiseren is die brugdag niet altijd opportuun. Academies hebben de keuze om op die dag les te geven of een facultatieve vrije dag in te plannen.

Art. 28. Net als vandaag kunnen academies twee facultatieve vrije dagen inplannen. Ook het aantal dagen waarop een academie de lessen kan schorsen voor een pedagogische studiedag blijft behouden; In tegenstelling tot het basisonderwijs kunnen die dag niet opgesplitst worden. Een opsplitsing zou kunnen betekenen dat leerlingen die meestal maar een of twee lestijden volgen op een bepaalde dag, heel wat lessen moeten missen. Ook voor beginnende leerkrachten

die verschillende deeltijdse opdrachten in verschillende academies combineren zou een opsplitsing tot conflicterende verwachtingen leiden.

Art. 29. Net als in het basis- en secundair onderwijs worden de gebouwen van een academie soms gebruikt voor verkiezingen en dergelijke. Om praktische redenen kunnen de lessen in dat geval geschorst worden.

Art. 30. Het niveaudecreet bepaalt twee vormen van toelatingsvoorwaarden: leeftijdsvoorwaarden en competentievoorwaarden.

Competentiegericht artistiek onderwijs vormt één van de uitgangspunten van de conceptnota en het niveaudecreet.

Het artikel maakt het mogelijk dat een leerling op een eenvoudige manier competenties die hij in een ander onderwijsniveau heeft verworven in rekening kan brengen in het dko. Maar ook competenties die buiten het onderwijs verworven zijn van belang.

Normaalgezien start een leerling elke graad in het eerste leerjaar, maar een leerling die verder staat in zijn ontwikkeling kan sneller door dat traject lopen en een of meer leerjaren overslaan. Een academie kan de leerling echter niet verplichten om een leerjaar over te slaan. De decretaal bepaalde studieomvang kan ook begrepen worden als een recht op onderwijstijd voor de leerling.

Om het niveau van leerlingen die al over bepaalde competenties beschikken (herinstromers, EVC) goed te kunnen inschatten, kunnen academies net als vandaag een toelatingsperiode opleggen. De toelatingsperiode duurt maximaal tot 1 november. Deze tijdspanne is voldoende lang om het niveau van de leerling in te schatten, maar zorgt ervoor dat de eventuele verandering naar een ander leerjaar (andere leerkracht, andere klasgroep) relatief in begin van het schooljaar plaats vindt.

Art. 31. Het niveaudecreet laat het bepalen van de doelen in kortlopende studierichtingen over aan het schoolbestuur. Aangezien het schoolbestuur zelf de doelen selecteert uit het geheel van doelen in het deeltijds kunstonderwijs basiscompetenties en beroepskwalificaties, bepaalt het ook zelf de toelatingsvoorwaarden. Voor zover niet afgeweken wordt van de minimale instapleeftijd van zes jaar kan een schoolbestuur eigen leeftijdsvoorwaarden opleggen.

De specialisatieopleidingen vormen een specifieke groep van kortlopende studierichtingen. Conform de decretale finaliteit ervan vormen ze een verbreden en verdiepend leertraject dat leerlingen die afgestudeerd zijn kunnen volgen. De specialisatieopleiding kan evenwel ook tijdens de vierde graad gevolgd worden als voorbereiding op hoger kunstonderwijs. Niet iedereen krijgt automatisch toegang tot de specialisatieopleiding. Gezien het niveaudecreet de omkadering beperkt, zal een academie mogelijkerwijze een selectie moeten maken.

Het artikel laat de vorm en het opzet van die selectie over aan lokale autonomie. Als de academie ervoor kiest om de specialisatie te richten op afgestudeerden, kan de eindevaluatie van de 4e graad gebruikt worden als selectie-activiteit. Een academie die dat wenst, kan ook gebruik maken van een toelatingsperiode. Die toelatingsperiode duurt maximaal een maand om voor leerlingen die uiteindelijk de opleiding niet kunnen voorzetten de terugbetaling van het inschrijvingsgeld mogelijk te maken.

Art. 32. Dit artikel behoeft geen toelichting

Art. 33. De academie krijgt op het vlak van schoolorganisatie meer vrijheid dan vandaag. Zo is een academie niet langer verplicht om afzonderlijke lessen voor jongeren en volwassenen te organiseren. Uiteraard kan een academie om pedagogische redenen nog altijd afzonderlijke klasgroepen organiseren en rekening houden met de eigenheid van verschillende leeftijdsgroepen.

Heel wat vakken komen in verschillende leerjaren, opties en graden voor. Om organisatorische redenen, bijvoorbeeld in een kleine vestigingsplaats, is het handig dat de leerlingen die hetzelfde vak volgen een klasgroep kunnen vormen. Niveauverschillen kunnen via klasdifferentiatie opgevangen worden.

Art. 34. Vanuit het competentiegericht inschalen is het niet logisch dat leerlingen automatisch vrijstelling krijgen als ze een bepaald vak al gevolgd hebben. Academies kunnen de vakoverschrijdende basiscompetenties zelf verdelen over de verschillende vakken. De leerplanmakers kunnen verkaveling van competenties in hun leerplannen opnemen. Dit betekent dat leerlingen in de ene academie andere vakken kunnen volgen als in de andere academie. In functie van de te bereiken basiscompetenties en beroepskwalificaties wordt bekeken welke vakken een leerling die al vakken in dko gevolgd heeft, nog moet volgen. Leerlingen die een leerjaar of graad hebben afgerond kunnen door middel van het bewijs van competenties dat een andere academie heeft uitgereikt aantonen welke competenties ze al verworven hebben. De leerplanmakers kunnen voorstellen van verkaveling van competenties in hun leerplannen opnemen

Leerlingen hebben niet langer een afdwingbaar recht op vrijstelling als ze een vak al eerder gevolgd hebben, maar de regelgeving verzekert wel dat de vraag van een leerling naar vrijstelling weloverwogen behandeld wordt.

Art. 35. De alternatieve leercontext is te begrijpen als een structurele vorm van leren buiten de academie (bv. in een orkest) en is vergelijkbaar met 'werkplekleren' in het leerplichtonderwijs. In tegenstelling tot vandaag beschouwen we dit niet meer als een 'vrijstelling', waardoor de leerling financieel blijft. De academie blijft eindverantwoordelijke voor het leerproces en maakt met de organisatie waarin de leerling terecht komt afspraken over de opvolging van de leeractiviteiten en evaluatie. Hoewel voor de hand liggend hoeft het niet enkel om amateurkunstverenigingen te gaan. Alle leercontexten die relevant zijn om de basiscompetenties of beroepskwalificatie te bereiken kunnen in aanmerking komen. De academie zal zelf een beoordelingssysteem ontwikkelen om de kwaliteit van de leercontext in te schatten.

Een academie kan toestaan dat leerlingen een vak geheel of gedeeltelijk buiten de academiemuren volgen. Een vervanging van een volledig vak maakt de tijdsinvestering voor een dko-opleiding meer haalbaar voor leerlingen die in een amateurkunstvereniging actief zijn. Maar ook voor leerlingen die niet actief zijn in een vereniging kan een korte stage van enkele repetities een kans bieden om de vereniging van binnenuit te leren kennen en zo drempelverlagend te werken.

Door gebruik te maken van de alternatieve leercontext kan er meer verbinding ontstaan met de maatschappelijke context waartoe de dko-opleiding opleidt. Zoals de conceptnota van de Vlaamse Regering over het toekomstige dko benadrukt, is de aansluiting op de context waar afgestudeerden terecht komen van belang om het dko als kwalificerend onderwijs te beschouwen.

Les volgen in een alternatieve leercontext is geen recht van de leerling. De academie kan een vraag van de leerling ook weigeren, bv. omwille van kwaliteitsvereisten. Het artikel verzekert wel dat de leerlingen informatie krijgen over de mogelijkheden.

Art. 36. Net als vóór het niveaudecreet kunnen leerlingen hun opleiding in meer academies tegelijkertijd volgen. Zo volgen kotstudenten vaak één vak in het weekend in de academie van hun thuisadres en de overige vakken in de stad waar ze studeren. De voorwaarden blijven dezelfde als vandaag en verzekeren de informatie-uitwisseling tussen de twee academies. De omkadering die een leerling oplevert, wordt in gelijke mate verdeeld over de academies.

Art. 37. De studiebewijzen die een academie kan uitreiken, zijn decretaal vastgelegd conform de bepalingen van het decreet betreffende het geïntegreerd kwaliteitstoezicht op beroepskwalificerende trajecten. Het bewijs van beroepskwalificatie is het bewijs dat afgeleverd wordt na het succesvol doorlopen van een beroepskwalificerende opleiding, zoals de studierichting theaterregisseur in het domein woordkunst-drama bijvoorbeeld. Na elke graad moet een academie een bewijs van competenties uitreiken, maar zij kan ook na ieder leerjaar een dergelijk bewijs uitreiken. Voor leerlingen die hun leerloopbaan stop zetten of van academie veranderen kan interessant zijn om de inschaling mogelijk te maken als ze hun opleiding later of elders voort willen zetten.

Voor niet kwalificerende leertrajecten zoals de kortlopende studierichtingen reikt een academie een bewijs van competenties uit. Een academie kan de doelen voor dergelijke trajecten zelf selecteren uit het geheel van basiscompetenties en beroepskwalificaties van het domein. Er is daardoor een inhoudelijk aanknopingspunt met de beroepskwalificaties mogelijk.

Aan leerlingen die leeractiviteiten op maat volgen, hetzij parallel met hun opleiding of aansluitend als afgestudeerde, reikt de academie een leerbewijs uit.

Anders dan vandaag legt het ontwerp geen modellen van studiebewijzen meer op. Het ontwerp bepaalt de elementen die het document moet vermelden maar laat de vormgeving over aan de academie zelf. Op die manier kunnen academies de studiebewijzen conform hun eigen huisstijl vormgeven.

Art. 38. Het eerste artikel van het hoofdstuk bepaalt de ambten van het onderwijzend personeel. Die ambten wijzigen niet ten opzichte van de huidige regelgeving zoals bepaald in het besluit van

Art. 39. Dit artikel zorgt voor een duidelijke regelgevende basis van de omrekening van het lestijdenpakket naar de inzet van personeelsleden die vandaag in de praktijk wordt toegepast. Daarbij wordt er rekening gehouden met de verschillende prestatiestelsels voor leraren/begeleiders die in de eerste, tweede of derde graad ingezet worden en leraren/begeleiders die in de vierde graad en de kortlopende studierichtingen worden ingezet. Een voltijdse betrekking voor de eerste groep stemt overeen met 22 uren, voor de tweede groep is dat 20 uren.

De personeelsformatie voor directeur is vandaag wel in de organisatiebesluiten vastgelegd. Die regeling is overgenomen in het niveaudecreet. In het voorliggende ontwerp van besluit wordt naar die bepaling verwezen.

Art. 40. Het niveaudecreet bepaalt dat kunstacademies, dat zijn academies die zowel beeldende en audiovisuele kunsten als muziek organiseren, vanaf 400 leerlingen recht hebben op 20 lestijden voor beleidsondersteuning. Net als het geval was vóór de inwerkingtreding van het besluit wordt met prestatiestelsel in 20en gerekend.

Art. 41; Het niveaudecreet bepaalt dat academies die vandaag een tijdelijk project intergemeentelijke samenwerking of regionale samenwerking organiseren hun bijkomende lestijden voor pedagogische coördinatie mogen behouden. Ook hiervoor wordt nu de omrekeningsregels naar betrekkingen vastgelegd volgens de gangbare praktijk.

Art. 42. Een academie kan 5 procent van de omkadering aanwenden voor de aanwerving van voordrachtgevers.

De berekeningswijze van het basisbedrag voor voordrachtgever is overgenomen van het secundair onderwijs. De gemiddelde loonkost van een dko-leerkracht stemt overeen met het gemengde barema waarbij salarisschaal 301 voor 66% in rekening wordt gebracht en salarisschaal 501 voor 34%. Het bedrag van 48.826 euro wordt gedeeld door 21, of te wel de gemiddelde prestatienoemer. De kostprijs van een uur-leraar op jaarbasis wordt vervolgens gedeeld door 40,

oftewel het aantal lesweken. Het quotiënt van 58,13 euro wordt afgerond het basisbedrag van 58 euro.

Een academie die twee lestijden wil omzetten naar een krediet voor voordrachtgevers zal kunnen beschikken over het volgende bedrag:

$$58 \times 40 \times 2 = 4640 \text{ euro}$$

Het ontwerp voorziet een indexatie van het basisbedrag in de volgende schooljaren. Hier wordt dezelfde regeling toegepast als bij de indexatie van de bedragen van de werkingsmiddelen en de tarieven van het inschrijvingsgeld.

Art.43. De academie bepaalt zelf de arbeidsvoorwaarden van de voordrachtgever conform de sociale wetgeving. De rechtspositieregeling onderwijs is niet van toepassing.

Art. 44. Een academie kan 5 procent van haar omkadering besteden aan leeractiviteiten op maat. De academie is vrij om de inhoud van deze leeractiviteiten te bepalen in functie van de decretale doelen en de beoogde leerlingengroep. Leerkrachten worden aangesteld in leeractiviteiten op maat via een gelijkstellingsvak. Alle vakken van het dko komen hiervoor in aanmerking. De leerkrachten bouwen dienstanciënniteit op binnen de vakken waarbinnen zij worden aangesteld. Ook vastbenoemden komen in aanmerking via het stelsel tijdelijk andere opdracht (TAO).

Art. 45. Het ontwerp behoudt de huidige indeling in ambten maar zet het ambt van opsteller om naar administratief medewerker. Niet alleen zorgt die aanpassing voor meer gelijkvormigheid over de onderwijsniveau, personeelsleden worden daardoor ook beter inwisselbaar over de verschillende niveaus.

Art. 46. en 47. Ten gevolge van Cao X voor de sector "Onderwijs" van de Vlaamse Gemeenschap werd de prestatieregeling van de opstellers tewerkgesteld in het deeltijds kunstonderwijs gealigneerd op de prestatieregeling van de administratief medewerkers tewerkgesteld in de andere onderwijsniveaus en werd van 38 naar 36 uren per week terug gebracht. Daarvoor gold voor de opstellers in het deeltijds kunstonderwijs de prestatieregeling van de cao's voor het openbaar ambt, i.c. 38 uren per week.

Naar analogie van de administratieve medewerkers in het leerplichtonderwijs, is de arbeidsduur vastgelegd op 36 uren per week. Door de omkadering in evenredige mate te laten dalen, bleef het verminderen van de arbeidsduur van de opstellers van 38 naar 36 uren per week budgettair neutraal. Een omrekeningstabel zet de omkaderingseenheden die nog steeds in 38en worden berekend en de prestatie-eenheden voor het personeelslid vormen om naar effectieve prestaties in 36 klokuren.

Art. 48. De tariefstructuur die decretaal wordt vastgelegd bevat 4 categorieën: volledig tarief voor jongeren tot 18 jaar, verminderd tarief voor jongeren tot 18 jaar, volledig tarief voor volwassenen (enkel vanaf 25 jaar) en verminderd tarief voor volwassenen en jongeren tot 25 jaar. Bij inschrijving moet de leerling aan de hand van een identiteitsbewijs de leeftijd kenbaar maken.

Art. 49. Het niveaudecreet bepaalt voor het verminderd inschrijvingsgeld verschillende categorieën van gerechtigden. Dit artikel koppelt aan die categorieën bewijsstukken waarmee een leerling zijn recht kan aantonen. De opgesomde attesten sluiten aan bij de modus operandi die het Agentschap voor Overheidsdiensten vandaag al hanteert. De attesten zijn nu enkel bij omzendbrief geregeld.

Vaak heeft de leerling de keuze uit verschillende attesten. Op die manier vermijdt de regelgeving dat een rechthebbende wiens statuut al door de ene overheidsinstantie is erkend nog een attest moet opvragen bij een andere overheidsinstantie.

Het voorleggen van bewijsstukken voor korting ervaren voor sommige personen als stigmatiserend werken, waardoor zij afzien van hun recht. Heel wat lokale besturen hebben het UiTpas-systeem ingevoerd voor culturele en sportactiviteiten. Alle inwoners van een stad of gemeente kunnen zo'n UiTpas aanvragen, maar inwoners met een geringe financiële draagkracht hebben recht op een UiTpas met kansensatuut. De houder van een UiTpas met kansentarief hoeft zich echter niet kenbaar te maken als behorende tot een bepaalde kansengroep, wat een drempelverlagend effect heeft. Door de koppeling van de UiTpas aan een databank kan de organisator de UiTpas inlezen en nagaan of de houder recht heeft op korting. Er is een zeer grote overlap tussen de categorieën die de lokale besturen hanteren om een UiTpas met kansensatuut toe te kennen en de categorieën die recht hebben op het verminderd inschrijvingsgeld. Daarom introduceert het ontwerp de UiTpas als een nieuw bewijsstuk.

Houders van UiTpas met kansensatuut zullen daardoor geen extra bewijsstukken moeten aanleveren. Daardoor verlagen niet enkel de administratieve lasten voor deze mensen, maar kan een academie ook aansluiten bij de inspanningen die de lokale besturen in UiTpasregio's nemen om het vrijetijdsaanbod toegankelijker te maken voor kansarme inwoners.

Uiteraard kan de UiTpas met kansensatuut enkel gelden als hij verwijst naar de categorieën van rechthebbenden op vermindering die het decreet bepaalt. In samenspraak met CultuurNet Vlaanderen zal het ministerie van Onderwijs en Vorming initiatieven nemen om de academies daarbij te ondersteunen.

Ook personen die recht hebben op een verhoogde verzekeringstegemoetkoming van het ziekenfonds vallen onder de categorieën die recht hebben op het verminderd inschrijvingsgeld. Door de verhoogde verzekeringstegemoetkoming van het ziekenfonds toe te voegen aan de lijst van bewijsstukken, kunnen rechthebbenden hun recht aantonen via een document van het ziekenfonds. Hierdoor is het niet langer nodig om extra bewijzen aan te leveren. Ook dit betekent een grote planlastvermindering.

Art. 50. Het niveaudecreet bepaalt dat een persoon die ten laste is van een persoon die voldoet aan de voorwaarden voor verminderd inschrijvingsgeld eveneens recht heeft op het verminderd tarief. De leerling kan dat recht aantonen via een attest van gezinssamenstelling.

Art. 51. In academies die dichtbij de taalgrens of landsgrens gelegen zijn, volgen vaak heel wat leerlingen les die niet beschikken over Vlaamse of Belgische attesten maar in hun hoedanigheid wel in aanmerking komen voor vermindering. Het is onmogelijk om te anticiperen op alle mogelijke attesten. Het Agentschap beoordeelt daarom attesten uitgereikt door een Waalse overheidsinstantie of een door buitenlandse instantie ad hoc.

Art. 52. Het niveaudecreet bepaalt dat het inschrijvingsgeld voor 95% berekend zal worden op basis van de inschrijvingen van het voorgaande schooljaar. Op die manier kan het Agentschap voor Onderwijsdiensten na de verificatie van de telling van 1 oktober een eenduidige factuur opmaken die ruim voor de datum van 15 november aan de academies bezorgd kan worden.

Een tweede storting zal berekend worden op basis van de inschrijvingsgelden van het lopende schooljaar. Aangezien de betalingstermijn hiervoor op 15 april ligt, kan het Agentschap tijdig het verschuldigde bedrag factureren.

Art. 53. tot en met 54. Deze artikelen introduceren een aantal formulieren om de erkennings- en programmatieprocedure van academies vlot te laten verlopen. De formulieren zijn eenduidig en transparant in hun vormgeving en inhoud conform de criteria inzake klantvriendelijke overheidscommunicatie die het Agentschap voor Onderwijsdiensten hanteert. Het gebruik van formulieren laat de aanvragers toe om gerichte informatie aan te leveren volgens een bepaalde structuur. Hoewel de aanvragers bijlagen kunnen toevoegen is dat niet noodzakelijk. Op die manier wil het ontwerp de bijkomende administratieve lasten die een aanvraag betekent voor de directeurs,

administratieve personeelsleden en schoolbesturen terugdringen. De lijvige dossiers die de programmatiestopprocedure kenmerkten wordt verleden tijd. De beoordelingsprocedure kan daardoor ook efficiënter en sneller verlopen.

Voor nieuwe academies is erkenningsaanvraag en de aanvraag tot opname in de financierings- en subsidiëringsregeling in één aanvraagdossier vervat (bijlage 2A en 2B), omdat die aanvragen nagenoeg altijd gelijktijdig zullen plaats vinden.

De derde bijlage heeft betrekking op de programmatie van een nieuw domein of een nieuw structuuronderdeel. Voor elk van de opgesomde programmaties in artikel VII.3 is er een specifiek formulier ontwikkeld. Dat bevordert de efficiënte verwerking van de aanvragen.

Art. 56. Dit artikel bepaalt de criteria waaraan een aanvraag tot onderwijsbevoegdheid moet voldoen. Door het grote aantal verschillende opties en instrumenten zou toekennen van onderwijsbevoegdheid voor elke optie en instrument tot een complexe regelgeving en procedure leiden. Het niveaudecreet laat toe om onderwijsbevoegdheid voor clusters van opties en instrumenten toe te kennen.

Voor een aanvraag tot onderwijsbevoegdheid voor een cluster van unieke opties of instrumenten of een unieke optie of instrument geldt dat deze aanvraag aan moet sluiten op het lokaal of regionaal (im)materieel cultureel erfgoed. Uitzonderingen kunnen door de Vlaamse Regering toegestaan worden.

Voor het oprichten van de domeinoverschrijdende initiatieopleiding volstaat de melding op voorwaarde dat er ten minste twee domeinen maximaal aangeboden worden.

Wanneer in het domein muziek de onderwijsbevoegdheid voor een bepaalde optie verworven werd, verkrijgt de academie automatisch de onderwijsbevoegdheid voor de cluster muziekinstrumenten met dezelfde benaming als de optie. Binnen de optie klassiek dient er voor elke instrumentgroep afzonderlijk onderwijsbevoegdheid aangevraagd te worden.

De vierde bijlage deelt het opleidingsaanbod in clusters in. Daarbij is rekening gehouden met het onderscheid tussen unieke en niet-unieke opties en muziekinstrumenten. Het ontwerp streeft een evenwicht na tussen rationele spreiding omwille van financiële overwegingen en de toegankelijkheid van het aanbod. Enerzijds wil de indeling versnippering tegen gaan en wildgroei vermijden, anderzijds wil het de studiecontinuïteit en bereikbaarheid voor de leerlingen garanderen. Om tot een zinvolle indeling te komen werden de huidige opties en muziekinstrumenten op basis van de leerlingencijfers ingedeeld in veelvoorkomende en zeldzame studiekeuzes.

De indeling in clusters is op de eerste plaats gebeurd op basis van inhoudelijke criteria, waardoor er kruisbestuiving en wisselwerking kan ontstaan, bijvoorbeeld keramiek en beeldhouwen en –ruimtelijk ontwerp. Bepaalde opties vergen ook een gelijkaardige infrastructuur, bijvoorbeeld audiovisuele software in animatiefilm en video- en filmkunst waardoor efficiënter om die opties op eenzelfde plaats aan te bieden. Het spreekt voor zich dat het klassieke instrumentarium gekoppeld is aan de onderwijsbevoegdheid voor de optie klassiek.

Maar ook criteria als een efficiënte schoolorganisatie en de studiecontinuïteit voor de leerling spelen mee. In de nieuwe opleidingenstructuur ontstaat in de podiumkunsten vanaf de vierde graad een tweedeling in verschillende curricula: vertolkend acteur vs creërend acteur, vertolkend danser vs creërend danser. Omdat de leerlingen de facto vaak samen les zullen volgen, maar (gedeeltelijk) andere competenties verwerven, is het aangewezen om de onderwijsbevoegdheid als één geheel te bekijken. Een academie heeft bijvoorbeeld onderwijsbevoegdheid voor klassieke dans, waardoor zij zowel de opties vertolkend klassiek danser als creërend klassiek danser kan organiseren.

Omwille van de studiecontinuïteit kan een academie de opties aanbieden in alle graden waar ze voorkomen bv. verteltheater in de derde graad impliceert ook verteltheater in de vierde graad. Dat betekent niet dat de academie die optie op elke leslocatie kan aanbieden. Voor structuuronderdelen van de 4^e graad zullen hogere afstandsnormen gelden.

Art. 57. Dit artikel bepaalt de ontvankelijkheidsvoorwaarden.

De ontvankelijke dossiers worden voor advies voorgelegd aan de Vlaamse Onderwijsraad en een adviescommissie met vertegenwoordigers van het Agentschap voor Onderwijsdiensten, het Departement Onderwijs en Vorming en de onderwijsinspectie.

Dit artikel bepaalt tevens de criteria waarop de adviescommissie zich bij het uitbrengen van haar advies op baseert. De criteria zijn gebaseerd op de criteria die gehanteerd worden in het volwassenenonderwijs om onderwijsbevoegdheid toe te kennen.

Wat academies in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreft, worden de aanvragen tot onderwijsbevoegdheid tevens behandeld door het Netoverschrijdend Samenwerkingsforum Deeltijds Kunstonderwijs Brussel.

Vóór 15 mei van het voorafgaande schooljaar worden de academies ingelicht over de beslissing van de minister van Onderwijs die zich bij deze beslissing baseert op de bovengenoemde adviezen.

Art. 58. Dit artikel bepaalt waar een academie haar onderwijsbevoegdheid mag inzetten.

Art. 59. Een academie kan onderwijsbevoegdheid aanvragen voor een optie, vak of instrument die niet krachtens dit besluit is erkend als optie. Hiervoor dient een gemotiveerde aanvraag ingediend te worden die door de adviescommissie en de Vlaamse onderwijsraad geadviseerd wordt. Deze mogelijkheid wordt geboden om in te kunnen spelen op toekomstige evoluties binnen de kunsten.

Art. 60. en 61. Deze artikelen bepalen de modaliteiten inzake vaststellingen van overtredingen. en de modaliteiten tot het aantekenen van een beroep door de academies tegen de opgelegde sancties. Daarnaast bepaalt dit artikel de behandeling van een beroep. De artikelen zijn zowel gebaseerd op regelgeving uit het basisonderwijs en het volwassenenonderwijs: het besluit personeelsformatie als het besluit over de gegevensverstrekking door de centra voor basiseducatie en de centra voor volwassenenonderwijs.

Art. 62. Dit artikel regelt een aantal wijzigingen in de personeelsregelgeving naar aanleiding van dit besluit.

Art. 63. Dit artikel regelt de opheffing van de regelgeving die vervangen wordt door dit besluit.

Art. 64. tot en met art. 67. Deze artikelen leggen de overgangsmaatregelen naar aanleiding van de inwerkingtreding van dit besluit vast.

Om bij de overgang naar de nieuwe regelgeving een lacune te vermijden waardoor leerlingen hun studie zouden moeten onderbreken, regelt de artikelen 64. en 66. een automatische overgang tussen het huidige organieke opleidingsaanbod en het nieuwe.

Het artikel 65. is overgenomen uit de huidige organisatiebesluiten en verzekert de aanstelling van deze personeelscategorie.

Naast het organieke aanbod lopen er in het deeltijds kunstonderwijs al geruime tijd tijdelijke projecten. Heel wat van die projecten beogen de inhoudelijke vernieuwing van het opleidingsaanbod. Ze spelen in op vragen vanuit de amateurkunstensector: zo voorziet het project

'regie podiumkunsten' een regisseursopleiding op maat van amateurtheatergezelschappen. Het tijdelijke project 'conceptuele kunst' stelt in plaats van een beeldend medium een artistieke vraag of concept voorop waarmee leerlingen interdisciplinair aan de slag gaan via installaties en performances. Op vraag van de minister heeft de inspectie deze tijdelijke projecten geëvalueerd tijdens het schooljaar 2015-2016. De inspectie heeft onderzocht of de projecten de vooropgestelde doelen op een kwaliteitsvolle manier bereiken. Daarbij had zij aandacht voor de doelgerichtheid, de doeltreffendheid, de organisatie en de kwaliteitsbewaking. De inspectie heeft ook ingeschat in welke mate de projecten als maatschappelijke relevant bestempeld kunnen worden.

De opleidingen die tot nu toe als tijdelijk project georganiseerd worden komen in de organieke opleidingsstructuur terecht. Krachtens artikel 60 van het Besluit van 28 oktober 2016 betreffende codificatie sommige bepalingen voor het Onderwijs is de Vlaamse Regering gemachtigd om tijdelijke projecten stop te zetten en in de organieke regelgeving op te nemen, op voorwaarde dat zij de overgang naar de organieke regelgeving voor de betrokken academies regelt. Om de studiecontinuïteit voor de leerlingen in de tijdelijke projecten te verzekeren, verkrijgen de academies die de tijdelijk projecten organiseerden, voorziet artikel IX.4 de toelating om dit aanbod vanaf het schooljaar 2018-2019 in de organieke structuur te blijven organiseren. Andere academies zullen de nieuwe opties enkel kunnen oprichten als de minister onderwijsbevoegdheid verleent.

Art. 68. en 69. Deze artikelen behoeven geen verdere toelichting.

2. WEERSLAG VAN HET ONTWERP OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Voorliggend ontwerp heeft op korte termijn geen weerslag op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap. De nieuwe regeling heeft als onmiddellijk gevolg dat opties en muziekinstrumenten vandaag de opties die academies tot nu als tijdelijk project organiseerden in deze academies organiek worden. Voor de omkadering en bijgevolg budgettaire impact, is er geen verschil aangezien de leerlingen dezelfde omkadering blijven genereren.

De budgettaire impact van het nieuwe opleidingsaanbod in academies vloeit voort uit het aantal aanvragen tot onderwijsbevoegdheid voor opties en muziekinstrumenten dat de schoolbesturen jaarlijks indienen en de mate waarin de aanvragen aan de beoordelingscriteria beantwoorden. Hierover een inschatting ex ante maken is hoogst speculatief. Ook over de mate waarin het nieuwe aanbod bijkomende leerlingen zal aantrekken of zal leiden tot een verschuiving in de bestaande populatie kan geen betrouwbare inschatting gemaakt worden.

In functie van de begrotingsopmaak en –controle wordt de evolutie van de inschrijvingen opgevolgd. Die monitoring laat toe om schommelingen in de populatie op de voet te volgen en indien nodig maatregelen te nemen.

Het advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 28 november 2017.
Het begrotingsakkoord werd verleend op 15 december 2017

3. WEERSLAG VAN HET ONTWERP OP DE LOKALE BESTUREN

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op de financiën van de lokale besturen, noch op personeelsvlak, noch op het vlak van de werkingsuitgaven, de investeringen en schuld, en de ontvangsten.

4. WEERSLAG VAN HET ONTWERP OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget van de Vlaamse overheid, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het algemeen beleid inzake personeel en organisatieontwikkeling, niet vereist is.

5. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

Het bijgaande ontwerp van besluit werd aangepast aan de wetgevingstechnische en taalkundige adviezen nr. 2017/408 van 29 november 2017.

Voor de indeling van het opleidingsaanbod in opties, vakken en muziekinstrumenten, werd een de reguleringsimpactanalyse (RIA) uitgewerkt. Daarbij worden de voor- en nadelen van de nuloptie en drie beleidsopties afgewogen voor acht doelgroepen. Omdat 75% van de leerlingen in het dko jongeren zijn werd in de RIA ook de JoKER geïntegreerd.

Samenvatting RIA:

De RIA werd opgemaakt voor het tweede hoofdstuk van het ontwerp van besluit. Voor de overige hoofdstukken is er binnen de decretale krijtlijnen van het niveaudecreet geen ruimte om verschillende beleidsopties te overwegen.

Onderzoek over studiekeuze en leerloopbanen toont aan dat leerlingen over het algemeen tevreden zijn of tevreden terugblikken op hun dko-deelname (HIVA, VUB 2016). Toch zijn er ook aandachtspunten. Onderzoek over de leerloopbanen van leerlingen in de periode van 2001-2002 tot 2014-2015 vertoont een vrij grote drop-out. Omgekeerd zijn er heel wat leerlingen die studievertraging oplopen, vooral in het laatste gedeelte van het leertraject. Op basis van de drempels die participatie bemoeilijken, adviseren onderzoekers om meer te werken op maat in de organisatie van het deeltijds kunstonderwijs.

De voor- en nadelen van de nuloptie en de twee beleidsopties worden afgewogen voor acht verschillende doelgroepen. De huidige leerlingenpopulatie wordt verdeeld in jongeren en volwassenen. Daarnaast bekijken we de potentiële populatie. Dat zijn jongeren en volwassenen die aan de toelatingsvoorwaarden voldoen, maar door situationele (bv. bereikbaarheid van het aanbod) of institutionele drempels (organisatie van het onderwijs) toch niet deelnemen. Naast de deelnemers hebben we in de effectenafweging aandacht voor de organisatoren van het deeltijds kunstonderwijs. Dit zijn de leerkrachten, de directeurs en administratieve personeelsleden maar ook de schoolbesturen. De mate waarin zij menen positieve of negatieve effecten te ervaren, is erg bepalend voor het draagvlak voor de nieuwe regelgeving. Ten slotte besteden we aandacht aan de effecten op de Vlaamse overheid zelf. De Vlaamse overheid is de belangrijkste financierder van het deeltijds kunstonderwijs.

Het organisatiebesluit beoogt een inhoudelijk uitdagend actualisatie van het opleidingsaanbod, maar sluit ook nog aan bij het huidige opleidingsaanbod. Dat zorgt bij leerkrachten en directeurs voor de nodige stabiliteit en bijgevolg meer draagvlak. De opheffing van de programmatiestop zorgt ervoor dat schoolbesturen hun aanbod inhoudelijk kunnen actualiseren wat de participatie van jongeren kan stimuleren.

Voor overige aspecten van het ontwerp van besluit is er in de contouren van de decretale rechtsgrond te weinig beleidsruimte om verschillende opties te overwegen.

6. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1. haar principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering betreffende het opleidingsaanbod, de organisatie, de personeelsformatie, de inning van het inschrijvingsgeld en de certificering van het deeltijds kunstonderwijs;
2. de minister-president van de Vlaamse Regering te verzoeken dit ontwerp van besluit op de agenda te plaatsen van een gemeenschappelijke vergadering van het sectorcomité X en van de onderafdeling Vlaamse Gemeenschap van afdeling 2 van het comité voor de provinciale en de plaatselijke overheidsdiensten;
3. de Vlaamse minister bevoegd voor het Onderwijs te machtigen dit ontwerp van besluit op de agenda te plaatsen van een vergadering van het overkoepelend onderhandelingscomité van het gesubsidieerd vrij onderwijs.
4. de Vlaamse minister bevoegd voor het Onderwijs te machtigen om over dit ontwerp van besluit te communiceren met de betrokken onderwijsactoren onder voorwaarde dat het syndicale overleg niet tot grondige aanpassingen heeft geleid en onder voorbehoud van de definitieve goedkeuring door de Vlaamse Regering.

De Vlaamse minister van Onderwijs

Hilde CREVITS

Bijlagen:

- het principieel goed te keuren ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering
- het advies van de Inspectie van Financiën
- het begrotingsakkoord
- de RIA
- de bijlagen bij dit besluit